

to 24.11.2016

kirjaamo@okv.fi

Asia: Pyyntö oikeuskanslerille tarkoin valvoa virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarivalasta ja tuomarinvakuutuksesta annetun asetuksen tiukkaa noudattamista valtioneuvoston yleisistunnoissa ennen valtioneuvoston jäsenen tehtäväänsä ryhtymistään: virkavalan vannomista ei olisi sallittava 1.1.2017 alkaen.

Oikeuskanslerille

Perustuslain mukaan oikeuskanslerin tehtäviin kuuluu valvoa valtioneuvoston virkatointen lainmukaisuutta.

Tähän nojaten pyydän oikeuskanslerilta erityistä tarkkaavaisuutta valtioneuvoston yleisistunnoissa 1.1.2017 alkaen aina uuden valtioneuvoston jäsenen ryhtyessä tehtäväänsä. Asetuksessa (1183/1987) virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarivalasta ja tuomarinvakuutuksesta valtioneuvoston jäsenen valaa ja vakuutusta koskeva 3 § sanoo seuraavaa: **Valtioneuvoston jäsenen on vannottava virkavala ja tuomarivala tai annettava virkavakuutus ja tuomarinvakuutus ennen tehtävään ryhtymistään.** Mielestäni tätä on tulkittava tiukasti niin, että jos valtioneuvoston jäsen ei ennen tehtävään ryhtymistään ole vannonut virkavalaa eikä antanut virkavakuutusta eikä myöskään vannonut tuomarivalaa eikä antanut tuomarinvakuutusta, niin hänen on **joko** vannottava virkavala ja tuomarivala **tai** annettava virkavakuutus ja tuomarinvakuutus.

Kuitenkin tuomarivala poistuu 1.1.2017 tuomioistuinlain (673/2016) tullessa voimaan, ja jäljelle jää vain tuomarinvakuutus (1 luku 7 §). Siten äsken tarkastelemassani tapauksessa valtioneuvoston jäsen ei voisi vannoa virkavalaa, koska hän ei voisi enää vannoa tuomarivalaakaan. Täten hänen olisi annettava tuomarinvakuutuksen ohella virkavakuutus.

Saman asetuksen 10 § valtioneuvoston jäsenen valan vannomisesta tai vakuutuksen antamisesta sanoo, että valtioneuvoston jäsen vannoo valan tai antaa vakuutuksen valtioneuvoston yleisistunnossa.

Oikeuskansleri on läsnä valtioneuvoston yleisistunnossa.

Pyydänkin oikeuskansleria valvomaan, että yllä tarkastelemissani tapauksissa uudet valtioneuvoston jäsenet eivät valtioneuvoston yleisistunnoissa vuoden 2017 alusta alkaen vanna virkavalaa vaan antavat virkavakuutuksen.

Sikäli kuin oikeuskansleri ei noudata tätä pyyntöäni jo etukäteisvalvontana, tämä pyyntöni on otettava jälkikäteisenä kanteluna oikeuskanslerille mahdollisesta virkavalan mielestäni oikeudetta vannoneesta valtioneuvoston jäsenestä.

Kyseeeseen tulisivat näillä näkymin kansanedustaja, hallintotieteiden kandidaatti **Mika Lintilä** (elinkeinoministeri Olli Rehnin seuraajaksi vuoden-

vaihteessa 2016/2017 — mutta kumman vuoden puolella?) sekä kansanedustaja, filosofian maisteri **Annika Saarikko** (perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehulan seuraajaksi keväällä 2017). Kumpaakaan heistä tuskin koskee asetuksen 13 § valan vannomis- ja vakuutuksen antamisvelvollisuuden täyttämisestä.

Toisaalta mainitsemani asetuksen mukaan keskusviraston pääjohtaja voi 1.1.2017 jälkeenkin valtioneuvoston yleisistunnossa halutessaan vannoa virkavalan virkavakuutuksen antamisen sijasta vaikka välttämättä antaakin tuomarinvakuutuksen (1 §, 8 §, 9 § — ellei 13 § tule sijaan).

Asetus siis käy hyvin epäjohdonmukaiseksi. Mutta se ei kumoa valtioneuvoston jäsenen virkavalaa koskevaa huomautustani.

Tämän kirjeeni perimmäinen tarkoitus on saada uskonnollinen virkavalala poistetuksi lainsäädännöstä yksinomaisten virkavakuutuksen hyväksi johdonmukaisuuden vuoksi ja niillä samoilla perusteilla kuin todistajan ja asiantuntijan uskonnolliset valat poistettiin yleisistä ja hallintotuomioistuimista 1.1.2016 alkaen yksinomaisten todistajan ja asiantuntijan vakuutusten hyväksi ja uskonnollinen tuomarinvala siis poistetaan 1.1.2017 alkaen yksinomaisten tuomarinvakuutuksen hyväksi. Sitä varten sanat ”virkavalasta ja” tulisi poistaa valtion virkamieslain (750/1994) seuraavasti kuuluvasta 70 §:stä: ”Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset virkavalasta ja virkavakuutuksesta.” Valtion virkamieslain muutoksen valmistelu kuuluisi **valtiorvarainministeriölle**. Yhdistyksemme Pääkaupunkiseudun ateistit ry:n oma-aloitteinen lausunto 24.2.2016 eduskunnan lakivaliokunnalle sen valmistelevasti käsitellessä hallituksen esitystä (HE 7/2016 vp) tuomioistuinlaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi esitti, mutta tuloksetta, että valiokunta liittäisi mietintöönsä tätä koskevan lausumaehdotuksen.

Mutta mitään ei ole tapahtunut edes virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarinvalasta ja tuomarinvakuutuksesta annetun asetuksen korjaamiseksi. Kuitenkin valtion virkamieslain 70 § muutettiin varta vasten lainaamani laiseksi 1.5.2015 alkaen. Toki 70 § olisi siis syytä ensin pikimmiten muuttaa uudestaan.

dosentti Jouni Luukkainen
puheenjohtaja, Pääkaupunkiseudun ateistit ry (www.ateistit.fi)
Wallininkuja 2 C 53, 00530 HELSINKI
045 2129 763; jouni.luukkainen@helsinki.fi

Tiedoksi sähköpostitse:

Kansanedustaja Mika Lintilä, mika.lintila@eduskunta.fi
Kansanedustaja Annika Saarikko, annika.saarikko@eduskunta.fi
Valtiorvarainministeriön kirjaamo, valtiorvarainministerio@vm.fi